

UN CAFÈ AMB NOTES D'ANTIGA

Diumenge 21 de gener de 2024, a les 12h

Programa

ANTONIO DE LITERES (Artà, Illes Balears 1673 – Madrid 1747)

Los elementos

Ópera harmònica a l'estil italià

Frondosa apacible estancia.

Moradores de estas playas.

Y sí le festejen.

Pues reverentes festejen.

Y al rápido sonido

Olmo apacible

Mas si fuese la planta fugitiva.

Fuego encendido

Y pues soy el agua

El Aire soy

Surque alagüeña.

Y en tan triste confusión

Ay Amor

Mas en la obscura noche

Sedienta de influjos

Iras fatales

Y aunque intente la fatiga

Risueña la aurora

Y pues la luz del día que amanece

Rompa la tierra

Y sus acordes fragancias

Y pues ya se desvían los vapores

En brazos del alba

Deidades que en el monte bipartido

Suenen los clarines

El moble diamante

Y pues tierra, agua y aire

Flores, aves

Mas ya se escucha: clave, guitarra, teorba, cello

Y así el canto de las aves

Esfera copiosa.

Durada aproximada del concert: 75 minuts

Intèrprets

CANTANTS: Gemma González, Saioa Goñi, Janeth Zúñiga, Lucero Miranda, Emilia Nubiola, Alicia Martínez, Cora Mariani, Cristina Bonilla

VIOLINS: Daniel García de Castro, Clara Pardo, Carla Elisa Cachú

CLAVE: Jorge Quiroga

TIORBA: Guillem Reyes

GUIARRA: Miguel Alejandro Núñez

FAGOT: Tonatiuh Cortés

VIOLONCEL: Benoît Zwingelstein

PERCUSSIÓ: Albert López

DIRECCIÓ: Marta Almajano

Notes

Antonio de Literes (1673 – 1747) nascut a Artá, Mallorca, es traslladà de ben petit a Madrid, iniciant-se com a nen cantor i estudiant violoncel a la Capilla Real, d'on va arribar a ser-ne compositor el 1690. La seva obra però, no inclou només música religiosa sinó nombroses cantates profanes i sarsueles.

Després de l'incendi del Palacio Real de Madrid el 1734, es deu a Literes, juntament amb José de Nebra i José de Torres, la reconstrucció de la col·lecció musical, aportant també nombroses composicions noves a l'arxiu reial.

Los Elementos, estrenada a finals de 1705, és una de les "òperes" més importants del Barroc hispànic. Es tracta d'una obra en la que intervenen diversos personatges, però que no té un argument definit, és per aquest motiu que difícilment se la pot considerar una òpera com a gènere. Malgrat això, Literes la intitula: *Ópera harmónica al estilo italiano*. Efectivament, està composta majoritàriament per recitats i àries *da capo* a la manera italiana - fet que a l'Espanya de 1700 s'entenia com a sinònim de modernitat - encara que l'obra acabi amb unes còpies al més pur estil hispànic, tant per la seva estructura com pel patró rítmic que alterna ritmes ternaris amb hemiòlies.

Los Elementos es va estrenar com a encàrrec per a celebrar l'aniversari de la duquesa de Medina de las Torres, esposa del duc de Medina Sidònia. Al principi, els quatre elements: Aire, Terra, Aigua i Foc, es troben sumits en la foscor i el caos regna entre ells. Apareixen també el Temps, que presencia la disputa entre els elements, i l' Aurora, que anuncia l'arribada del sol amb el nou dia, moment en el que es recuperarà l'ordre i el bon enteniment.

El fet que l'obra fos encarregada per la noblesa i durant la guerra de successió, permet entendre-la com una clara al·legoria en clau política, on l'arribada del dia representaria al rei Borbó.

Amb la col·laboració de:

